Dolní popovská lípa v letech 1967 a 2020.

Proměny v čase – Proměna památných a významných stromů

Stanislav Wieser, Karlovy Vary

Přirozenou a výraznou proměnou stromů je jejich růst a střídání ročních období. Chráněnými či památnými se stávají stromy ve svém vysokém stáří, takže fotografická dokumentace jejich proměn růstem může pocházet ve vzácných případech z 19. století. V seriálu fotografií proměn využívám jen fotografie, které jsem sám pořídil. Tedy snímky památného stromu „Dolní popovské lípy“ a významného stromu „Chotkova buku“ v lázeňských lesích Karlových Varů ilustrují proměnu těch stromů především působením větru. Je to stále aktuální téma.

Dolní popovskou lípu jsem fotografoval před 53 lety. Nebyla na ní ani tehdy obvyklá tabulka s nápisem „Strom chráněný státem“. Její ochrana byla vyhlášena až v roce 1981. Na snímku pořízeném samospouští je vidět, že v roce 1967 nebyl kmen stromu prostupný. Pro obvyklé vystižení měřítka jsem si stoupl před dutinu kmene otevřenou k jihozápadu. Byl jsem rád, že jsem doběhl včas – i ve smyslu toho, že za pár let se severovýchodní část kmene spolu se čtvrtinou větví koruny odlomila. Tato lípa je považována za nejsilnější strom Karlovarska s obvodem kmene 9,52 m a výškou 20,5 m (Michálek 2014). Odhad stáří kolem 600 let.

Chotkův buk byl jedním z mnoha pozoruhodných stromů a několik let bylo zvažováno jeho vyhlášení památným stromem. V roce 2004 byl označen jako významný strom

Lázeňských lesů Karlovy Vary pro svůj neobvyklý, věšák připomínající habitus. Dnem 11. 11. 2011 byla vyhlášena ochrana památných stromů Buky hraběte Chotka, tvořící dvojici buků lesních spolu s již jmenovaným stromem. V té době na něm nebylo patrné napadení houbou, jejíž plodnice nyní bují na zlomeném kmenu. Padl při náporu větru v létě roku 2018 spolu s dalšími stromy v okolí. Několik buků v blízkosti vichřici odolalo, ale jejich habitus nemá – aspoň zatím – parametry významných stromů. Dokonce jsou ohroženy dlouhotrvajícím suchem. Rozhodnutím Správy CHKO Slavkovský les ze dne 14. 2. 2019 byla zrušena ochrana obou památných stromů Buky hraběte Chotka. Informační tabule zde, nedaleko chaty Rusalka, je záznamem o bývalém významném buku. Měl výšku 33 m, obvod kmene 3 m a stáří 153 let. Mohl by být opraven nadpis tabule na „Chotkovy buky“ s nadějí, že ty pozůstalé se zachovají. ■

Literatura:
Michálek J. (2014): Památné stromy Karlovarského kraje. – Karlovarský kraj, 80 pp.

Chotkův buk v letech 2008 a 2020. Nad zlomem kmene Chotkova buku (původně označen jakožto významný strom) je vlevo nahoře druhý z dvojice buků, jejichž ochrana byla zrušena.
Všechny fotografie Stanislav Wieser.